

« zurück blättern vor »

KUGLOWAĆ v. imp., ab 1386. **1)** ‘betrügen’ – ‘oszukiwać, kręcić’: 1386 MacPam II 338, STP *Martinus... diffamavit... honori Jasdoni... dicens:...* *Non truffabis, in vulgari dicendo ne wykugluges tace u mne, iakos u ginich kuglowal.* o 1560 RejWiz 124v, SPXVI *Możec v inszych sądow dobrze sobie tufzyć / Lecz od Páńskich dekretow bárzo trudno rufzyć. Trudno więc thám kuglować masz áppellácią / Bo áni sie obaczysz prętko cie tám zmyią.* o (1611) 1768 Paszk.Dz. 114, L *Prokuraci z ftronami foremnie kuglwią, Onemi wykřętały, onemi dekrety, Byś miał naysprawiedliwszą, a nie miał kalety, Przegrasz.* o (1619) 1629 Rys.Ad. 124, L *Trudno w tym sądzie kuglować, masz appellacyą.* o [LBel.] 1859 Wol.Poezje II 87, DOR *Waśc bizunów warty, by powtarzać czyjeś żarty! Wilk chce w lisa się farbować i tu ze mną śmie kuglować.* – (SŁA), STP, SPXVI, L, SWIL, SW, LSP (przen.), DOR (przen.). **2)** ‘Kurzweil treiben, herumalbern’ – ‘błaznować, swawolić, figlować’: (1540) 1973 Cervus 319 *Scurrari... Kuglowac.* o 1560 RejWiz 29v, SPXVI *Alić wszyscy kuglwią álić wszyscy błażni.* o 1560 RejWiz 127, SPXVI *fwiąt rozlicznie wsztykiem kugluie / Iednym frogość / á drugim táskę okázuie.* o (1593) 1772 Gorn.Sen. 551, L *Zarcik ten powiedział, kuglwiąc z Pitagory.* o 1594 Tworz.Wie. 52, L *Cożes ty za kuglarz, że śmiesz tak z Apostoflkiemi osobami kuglować!* o 1595 KmitaSpit A4, SPXVI *[król z matpiętami] w namiećie kuglować. Kiedy nie miał co czynić / álbo się fráfował. Ale Krolu nie igrać nie kuglować ftrzynie / Chcefzli ábys zwycięftwo otrzymał ná woynie.* o (1620) 1623–1628 Birk.Dom. 88, L *Począł kuglować, plęsy ftroić z szyderftwy wespół.* o 1845 Dzierzk.Kug. 4, DOR *Do kuglowania więcej od drugich skłonna jesteśmy.* o [LBel.] 1851 Mac. Piśm. I 235, DOR *Ile Niemiec marzył i psotował z cudzą, bo bliźniego, szkodą, tyle Polak działał dla rozrywki i kuglował.* – (SŁA), SPXVI, L, SWIL (fig.), SW (m. u.), LSP (przen.), DOR (przen.). **3)** ‘Kunststücke vorführen’ – ‘pokazywać sztuczki kuglarskie’: 1564 Mącz 299c, SPXVI *Pilarius, Kuglarz który piłkámí á kubkámí kugluye.* o 1579 Calag 457a, SPXVI *Spiegelfechten. Kuglować. Pochutniwác sobą. Gesticulari.* o [LBel.] 1606 Jurk.Pos. 285 *Gdy zaś w dworách, w páłacách sam kuglować będziesz, / Pewnie w tásce i w miejscu przedniejszym usiedziesz.* – (SŁA), SPXVI, MAČZ, CN, TR, L, SWIL, SW, LSP, DOR (daw.). ◇ **Etym:** mhd. *gougeln* v., ‘Zauberei, Possen, Taschenspielerei treiben’, LEX. ◇ **Der:** *wykuglować* v. pf., 1386 MacPam II 338, STP o [LBel.] 1780 Włodek Sł, MAY, zuerst geb. CN, nur für Inh. 1; *rozkuglować się* v. pf., [hapax] 1560 RejWiz. 150, L, zuerst geb. L, nur für Inh. 2; *nakuglować (się)* v. pf., [hapax] 1568 RejZwierc 57, SPXVI, nur für Inh. 2; *roskuglować* v. pf., zuerst geb. L, nur für Inh. 2; *pokuglować* v. pf., zuerst geb. SWIL, nur für Inh. 3. ♦ Das Datum und die Semantik des

Erstbelegs (1386) sprechen für eine getrennte Entlehnung von *kuglować* und
↑*kuglarz*. Eventuell ist Inhalt 2 und vor allem Inhalt 3 von *kuglarz* (Inhalt 3
und Inhalt 1) beeinflusst.

« zurück blättern vor »